

Grönbok om onlinespel på den inre marknaden

Sammanfattning

Utskottet behandlar i detta utlåtande Europeiska kommissionens grönbok om onlinespel på den inre marknaden, KOM(2011) 128.

Grönboken behandlar frågor kring onlinespel och regleringen av dessa tjänster i EU:s medlemsstater. Genom att presentera ett antal olika frågeställningar vill kommissionen få en bättre förståelse för de särskilda problem som uppstår till följd av ett ökat utbud av såväl legala som illegala speltjänster på Internet. Kommissionen inleder med grönboken ett offentligt samråd om alla offentliga politikområden som berörs av onlinespel och konsekvenserna av onlinespel för den inre marknaden. Målsättningen är att bidra till att en rättslig ram för onlinespel växer fram i medlemsstaterna så att rättssäkerheten ökar för samtliga berörda parter. Kommissionen har uppmanat alla berörda parter att lämna in synpunkter på de förslag som läggs fram i grönboken senast den 31 juli 2011. Utifrån svaren på frågeställningarna i grönboken kommer kommissionen att presentera vad som kan vara den lämpligaste uppföljningen.

Utskottet välkomnar kommissionens initiativ till grönbok och har förhoppning att samrådet bidrar till en sådan översikt över och kunskap om spelområdet inom EU att det blir lättare att samexistera på spelmarknaden samt att samverka administrativt och utbyta kunskap och erfarenheter med varandra. Samtidigt understryker utskottet att regleringen på spelområdet är och bör vara en nationell angelägenhet, i likhet med föreningslivet och idrottspolitiken, och att försiktighet bör iakttas när det gäller ett eventuellt kommande förslag som utökar arbetet kring spelfrågor inom EU.

Utskottet föreslår att riksdagen lägger utlåtandet till handlingarna.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Grönbokens huvudsakliga innehåll	4
Utskottets granskning	7
Regeringens faktapromemoria om grönboken	7
Kulturutskottets ställningstagande	7
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	9

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Onlinespel på den inre marknaden

Riksdagen lägger utlåtandet till handlingarna.

Stockholm den 7 juni 2011

På kulturutskottets vägnar

Berit Högman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Berit Högman (S), Christer Nylander (FP), Cecilia Magnusson (M), Peter Johnsson (S), Göran Montan (M), Gustaf Hoffstedt (M), Per Svedberg (S), Christina Zedell (S), Anders Flanking (C), Isak From (S), Peder Wachtmeister (M), Tina Ehn (MP), Andreas Carlson (KD), Mattias Karlsson (SD), Bengt Berg (V), Amir Adan (M) och Agneta Gille (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Kammaren hänvisade den 31 mars 2011 Europeiska kommissionens grönbok om onlinespel på den inre marknaden, KOM(2011) 128, till kulturutskottet. Kommissionen har uppmanat alla berörda parter att lämna in synpunkter på de förslag som läggs fram i grönboken senast den 31 juli 2011.

Utskottet mottog den 26 april 2011 Regeringskansliets faktapromemoria 2010/11:FPM98 Grönbok om onlinespel på den inre marknaden. Under beredningen av ärendet lämnades information muntligen dels den 28 april 2011 av företrädare för Finansdepartementet, dels den 10 maj 2011 av företrädare för Lotteriinspektionen.

Grönbokens huvudsakliga innehåll

Mål

Grönboken behandlar frågor kring onlinespel och regleringen av dessa tjänster i EU:s medlemsstater. Genom att presentera ett antal olika frågeställningar vill kommissionen få en bättre förståelse för de särskilda problem som uppstår till följd av ett ökat utbud av såväl legala som illegala speltjänster på Internet. Kommissionen inleder med grönboken ett offentligt samråd om alla offentliga politikområden som berörs av onlinespel och konsekvenserna av onlinespel för den inre marknaden. Målsättningen är att bidra till att en rättslig ram för onlinespel växer fram i medlemsstaterna så att rättssäkerheten ökar för samliga berörda parter. Utifrån svaren på frågeställningarna i grönboken kommer kommissionen att överväga vilka steg som ska tas härnäst.

Bakgrund

Generellt finns det två modeller för de nationella bestämmelser som tillämpas för spel: en som bygger på aktörer med tillstånd som erbjuder tjänster inom ett strikt reglerat ramverk och en annan som bygger på ett strikt kontrollerat monopol (statsägt eller av annat slag). De två modellerna existerar parallellt på den inre marknaden eftersom det tidigare fanns relativt begränsade möjligheter att sälja speltjänster över gränserna.

Marknaden för onlinespel är den snabbast växande delen av spelmarknaden med årliga intäkter på över 6,16 miljarder euro 2008 (7,5 % av hela spelmarknaden).

I grönboken anges det att utvecklingen av Internet och den ökade tillgången till onlinespeltjänster har gjort det svårare för de olika modellerna för nationella bestämmelser att samexistera. Problemen med samexisterande tillsynsmodeller som skiljer sig åt sinsemellan åskådliggörs enligt kommissionen både av antalet förhandsavgöranden från EU-domstolen inom detta område och av utvecklingen av betydande s.k. grå¹ och olagliga marknader för onlinespel.

Vad handlar samrådet om?

I grönboken gör kommissionen en lägesbeskrivning och ställer 51 frågor som behandlar främst följande områden:

1. Definitioner och anordnande av onlinespel

Grönboken tar upp olika definitioner, bl.a. en definition för onlinespeltjänster, och lyfter fram olika nationella system för tillstånd till onlinespeltjänster i medlemsländerna.

2. Tjänster som utförs eller används av onlinespelsleverantörer

Kommissionen redovisar olika former av marknadsföring, sponsring, betalningssystem och kundidentifiering för onlinespel.

3. Frågor av allmänintresse som i olika grad kan ha relevans för medlemsstaternas nationella politik för onlinespel

a) *Konsumentskydd.* I grönboken behandlas frågor om problemspelande och spelberoende samt de åtgärder som vidtas för att skydda spelarna och för att förhindra och begränsa spelproblem. En annan fråga som tas upp är hur man ser till att minderåriga och andra sårbara grupper skyddas.

b) *Allmän ordning.* Kommissionen tar upp frågor om bedrägerier, penningtvätt och annan brottslighet vid onlinespel. Bland annat berörs metoder för att upptäcka och förhindra dessa brott.

c) *Finansiering av verksamhet av allmänintresse.* I grönboken diskuteras olika system att kanalisera spelvinster till verksamheter av allmänintresse som samhället som helhet kan ha nytta av. Verksamheter av allmänintresse som nämns är konst, kultur, sport, ungdoms-/utbildningsprogram och välgörenhet. Bland annat diskuteras frågan om att sportevenemang som utnyttjas i samband med spelverksamhet borde ha en rättvis del av vinsten från spelverksamheten i samband med evenemanget.

¹ För detta samråd används begreppet ”grå” marknad för att beskriva marknader som består av aktörer som har tillstånd i en eller flera medlemsstater och erbjuder onlinespeltjänster i andra medlemsstater utan att ha tillstånd till detta enligt motsvarande nationella lagstiftning.

4. Tillämpning av lagar samt gränsöverskridande samarbete.

Det finns en stor illegal marknad för onlinespel inom EU. Förekomsten av en illegal gränsöverskridande marknad kan förklaras av att det antingen finns en faktisk tolerans eller att det saknas en effektiv tillämpning av de lagar som finns på området. Vid samrådet tas frågor som rör tillstånd, kontroll och tillsynsorgan för onlinespelstjänster upp liksom frågor om blockeringssystem och effektiviteten av dessa system (t.ex. betalningsblockering och domännamnsfiltrering).

Utskottets granskning

Regeringens faktapromemoria om grönboken

Regeringen lämnade en faktapromemoria om grönboken den 26 april 2011 (2010/11:FPM98).

Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen konstaterar att grönbokens syfte är att utröna medlemsstaternas och andra intressenters inställning till de frågor som ställs, för att kommissionen därigenom ska få vägledning vid utformningen av vad som kan vara den lämpligaste uppföljningen. Grönboken innehåller inte några konkreta förslag utan syftar endast till informationsinhämtning. Regeringens ståndpunkt är att regleringen på spelområdet även fortsättningsvis ska ligga på nationell nivå. Däremot är regeringen positiv till en administrativ samverkan på EU-nivå.

Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Eftersom det inte presenteras några konkreta lagförslag i grönboken är det inte aktuellt med en bedömning utifrån subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.

Kulturutskottets ställningstagande

I grönboken läggs inga förslag av kommissionen, utan kommissionens avsikt är att samla in information genom ett stort antal frågor. Utskottet har inte för avsikt att besvara dessa frågor eftersom de enligt utskottets uppfattning framför allt riktar sig till parter som mer direkt arbetar med spelfrågor. Utskottet vill i stället ge sin syn på grönboken mer generellt.

De snabba och stora förändringarna av spelmarknaden, till följd av framför allt det gränslösa spelandet över Internet, väcker frågor om hur en spelreglering kan upprätthållas och bör se ut. Utskottet välkomnar mot denna bakgrund att dessa frågor uppmärksammas och att kommissionen tar ett initiativ med en grönbok om onlinespel på den inre marknaden.

Utskottet anser att den läges- och problembeskrivning som kommissionen gör i grönboken samt de områden som tas upp väl täcker in de frågeställningar som finns på området för att få en samlad bild.

Eftersom spel på Internet är gränslöst, spelområdet inom EU inte är harmoniserat och de nationella reglerna skiljer sig åt bland medlemsländerna, finns det enligt utskottets mening ett behov av en bred informationsinhämtning från medlemsländerna för att se hur regleringen och synen på spelområdet ser ut i de olika länderna.

Genom det samråd som sker genom grönboken får medlemsländerna förhoppningsvis en sådan översikt över och kunskap om spelområdet inom EU att det blir lättare att samexistera på spelmarknaden samt att samverka administrativt och utbyta kunskap och erfarenheter med varandra.

Den svenska regeringen beslutade i juni 2007 att tillsätta en utredning på spelområdet med uppdrag att föreslå en långsiktigt hållbar svensk spelreglering. Spelutredningen lämnade sitt slutbetänkande ”En framtida spelreglering” (SOU 2008:124) i december 2008. Betänkandet har remissbehandlats och bereds för närvarande av regeringen. Den översikt som görs i och med grönboken bör vara av intresse i detta arbete.

Utskottet vill slutligen understryka att regleringen på spelområdet är och bör vara en nationell angelägenhet, i likhet med föreningslivet och idrottspolitiken, och att försiktighet bör iakttas när det gäller eventuellt kommande förslag som utökar arbetet kring spelfrågor inom EU.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Europeiska kommissionens grönbok om onlinespel på den inre marknaden (KOM(2011) 128).